

नियंत्रक शिधावाटप व संचालक नागरी पुरवठा, मुंबई यांचे समोर

वाचा :-

- १) या कार्यालयाच्या दक्षता शाखेकडून दिनांक ०७/०४/२०१२ रोजी प्राप्त झालेला अहवाल.
- २) या कार्यालयाची "कारणे दाखवा नोटीस" क्र.निशि/अंमल/६-अ/प्र.क्र.२६/२०१२/जा. २२८ दिनांक १२/०४/२०१२.

क्र.निशि/अंमल/६-अ/प्र.क्र.२६/२०१२/जा. २२९

नियंत्रक शिधावाटप व संचालक

नागरी पुरवठा यांचे कार्यालय,

रॉयल इन्शुरन्स इमारत, ५ वा मजला,

१४, ज. टाटा मार्ग, चर्चगेट,

मुंबई - ४०० ०२०.

दिनांक : १२/०४/२०१२.

अंतरीम आदेश

(जीवनावश्यक वस्तू कायदा, १९५५ चे कलम ६-अ अन्वये)

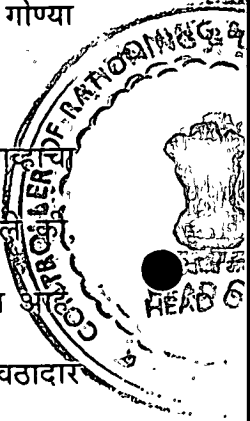
दिनांक २९/०३/२०१२ रोजी उपनियंत्रक शिधावाटप, फ परिमंडळ, ठाणे यांना खात्रीलायक बातमी मिळाली की, आत्माराम पाटील निवास, गाळा नं. ३, तळमजला मानपाडा रोड, डोंबिवली पूर्व येथे सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेअंतर्गत शिधापत्रिकांवर वितरीत होण्याकरिता दिलेल्या तांदूळ व गव्हाचा मोठ्या प्रमाणात साठा काळ्या बाजाराकरिता ठेवण्यात आलेला आहे. मिळालेल्या बातमीनुसार त्यांचे पथक, पंच तसेच पोलिस शिपाई निवृत्ती पांडुरंग भंसार, बक्कल नं. ६३६४ व पोलिस शिपाई भगवान तुकाराम गिळंदे, बक्कल नं. ६५१७, मानपाडा पोलिस ठाणे, डोंबिवली पूर्व असे सर्वजन मिळून सायंकाळी १६.०० वाजता गाळा नं. ३ येथे उभे राहिले. सदरचा गाळा हा बंद आढळला. त्यानंतर अधिकाऱ्यांनी गाळा नं. १ येथे चौकशी केली असता, सदरचा गाळा मयुर उर्फ महेश गोपाळ भानुशाली यांचा आहे, असे चौकशीत आढळून आले.

त्यानंतर पथकातील अधिकाऱ्यांनी मयुर उर्फ महेश भानुशाली या गाळाधारकास बोलावून घेतले असता, सदरचा गाळाधारक मयुर उर्फ महेश भानुशाली हा सायंकाळी १८.३० वाजता पंच व पोलिस यांच्या समक्ष उपस्थित झाला. पथकातील अधिकाऱ्यांनी पंचांसमक्ष गाळाधारक मयुर उर्फ महेश भानुशाली याचेकडे सदर गाळ्यात कोणता व्यवसाय करित आहे, याबाबत सखोल चौकशी केली असता, मयुर उर्फ महेश भानुशाली यांनी सदरचा गाळा हा आत्माराम पाटील या गाळा मालकाकडून मौखिक मुख जबानीनुसार भाडेपट्टीने किराणा मालांच्या व्यवसायाकरिता

घेतलेला आहे व त्याबाबत तो त्यांना दरमहा रुपये ३,०००/- रोखीने भाडे गेल पाच महिन्यांपासून नियमित देत आहे. तो त्या ठिकाणी त्याचा मावसभाऊ अमित हरिभाऊ भानुशाली यांना किराणा व्यवसायासाठी दिला आहे. तो त्याच्याकडून कोणत्याही प्रकारचे भाडे/मोबदला घेत नाही. अमित भानुशाली सदर गाळ्यामध्ये किराण्याचा व्यवसाय किंवा अन्य इतर कोणता व्यवसाय करतात किंवा कसे, याबाबत त्याला काही माहित नाही, असे त्यांनी चौकशीत पंचांसमक्ष सांगितले व अधिकाऱ्यांनी पंचांसमक्ष तसा त्याचा जबाब नोंदवून घेतला आहे.

अधिकाऱ्यांनी मयुर उर्फ महेश भानुशाली यांना पंचांसमक्ष अमित भानुशाली यांना तातडीने बोलावून घेण्याची विनंती केली. त्यानुसार अमित भानुशाली हे गाळा नं. ३ येथे घटनास्थळी उपस्थित झाले. त्यांना अधिकाऱ्यांनी त्यांची व पंचांची ओळख पटवून दिली व सदरचा गाळा उघडण्याबाबत विनंती केली. त्याप्रमाणे अमित भानुशाली यांनी सदरचा गाळा नं. ३ उघडला व अधिकाऱ्यांनी व पंचांनी सदरच्या गाळ्यामध्ये प्रवेश केला असता, गाळ्यामध्ये ५० किलो भरतीच्या धान्याची पोती आढळून आल्या. सदर गाळ्यात प्रवेश करताना डाव्या बाजूस गहू तर उजव्या बाजूस तांदळाच्या ५० किलो भरतीच्या गोण्या एकावर एक रचून ठेवलेल्या आढळून आल्या. अधिकाऱ्यांनी पंचांसमक्ष सदरच्या तांदूळ व गव्हाच्या पोत्यांची मोजदाद केली असता, सदर गाळ्यामध्ये सर्वसाधारण प्रतिच्या तांदळाच्या एकूण ११३ बाचके (प्रत्येकी ५० किलो भरतीच्या) व गव्हाच्या एकूण १६३ बाचके (प्रत्येकी ५० किलो भरतीच्या) आढळून आल्या. तसेच सदर गाळ्यामध्ये ५० किलो क्षमतेच्या इलेक्ट्रानिक्स वजन काटा (एक नग) तसेच इन्व्हेटर असलेले ट्युबलर १२ व्होल्टची बॅटरी तसेच १२ रिकाम्या बारदानाच्या गोण्या आढळून आल्या.

अधिकाऱ्यांनी पंचांसमक्ष अमित भानुशाली याच्याकडे सदर गाळ्यामध्ये आढळलेल्या तांदूळ व गव्हाच्या साठा कुठून हस्तगत केला, याबाबत सखोल चौकशी केली असता, अमित भानुशाली यांनी असे सांगितले की, सदरचा तांदूळ व गव्हाचा साठा सुनिल (पूर्ण नांव माहित नाही) या इसमाकडून रोखीने खरेदी केलेला आहे. अधिकाऱ्यांनी सदर साठ्याची रोख बिले तपासणीसाठी सादर करण्याची विनंती केली असता, धान्याचा पुरवठादार सुनिल यांनी रोखीच्या पावत्या त्याला दिल्या नाहीत असे अमित भानुशाली यांनी चौकशीत सांगितले. त्यानंतर अधिकाऱ्यांनी पंचांसमक्ष सुनिल या इसमाचा ठावठिकाणा काय आहे, त्याचा पत्ता काय आहे, याची विचारणा केली असता, अमित भानुशाली यांनी असे सांगितले की, सदरचा इसम नामे सुनिल हा त्याच्या गाळ्यामध्ये स्वतः येऊन तांदूळ व गहू हवे किंवा कसे, याची विचारपूस करीत असे व तो त्याला कमी भावाने (बाजारभावापेक्षाही कमी दराने) तांदूळ व गहू आणून देत असे. याशिवाय सदरचा इसम सुनिल हा कुठे राहतो किंवा कसे, याबाबतचा त्याला

ठावठिकाणा माहित नाही. अधिकाऱ्यांनी पंचांसमक्ष गाळ्यामध्ये असलेल्या तांदूळ व गव्हाच्या साठ्याची तपासणी केली असता, सदरचा तांदूळ व गव्हाचा साठा ज्या बारदाण्यामध्ये आहे (गोणीमध्ये) त्या गोणीत शासकीय गोदामातून वितरीत होणाऱ्या अन्नधान्याची बाचकी असल्याचे गोण्याच्या बारदानावरून सकृतदर्शनी दिसून येत आहे.

सदर गाळ्यामधील घटनास्थळीच्या मुद्देमालाचा तपशिल येणेप्रमाणे,

अ. क्र.	जप्त मुद्देमाल तपशिल	नग / साठा	जप्त मुद्देमालाची एकूण किंमत (रुपये)
१	तांदूळ (सर्व साधारण प्रतिचा) एकूण ११३ बाचके (प्रत्येकी ५० किलो भरतीच्या)	५६५० किलो	१,१३,०००/-
२	गहू एकूण १६३ बाचके (प्रत्येकी ५० किलो भरतीच्या)	८१५० किलो	१,४६,७००/-
३	इलेक्ट्रॉनिक्स वजन काटा (५० किलो क्षमतेचा)	१ नग	२,५००/-
४	इन्व्हेटर मशिन + १२ व्होल्टची ट्युबलर बॅटरी	१ नग	१२,०००/-
५	रिकामी बारदाने (गोण्या)	१२ नग	६०/-
		एकूण	२,७४,२६०/-

त्यानंतर घटनास्थळी श्री. विशाल विजय वाघ, पोलिस शिपाई, बक्कल क्र. ५०३ हे रात्री २१.०० वाजता ड्युटीवर हजर राहिले. त्यांना सदरच्या धाडीची माहिती देण्यात आली. तसेच सदर गाळा क्र. ३ मध्ये असलेल्या जप्त केलेला मुद्देमाल उपस्थित पोलिस शिपाई यांच्या निदर्शनास आणून दिल्या व त्यानंतर पथकातील अधिकारी, पोलिस तसेच पंचांच्या सही शिक्क्यानिशी सदरच्या गाळ्याच्या मागील बाजूस असलेल्या खिडकीच्या आतील बाजूस व बाहेरील बाजूस तसेच गाळ्याच्या दर्शनी भागावर असलेला रोलिंग शटर खाली खेचून सदरचा गाळा कुलूपाने बंद करून सदर कुलूपास पंचांच्या सही शिक्क्यानिशी जागीच सिलबंद करण्यात आला.

अशाप्रकारे प्रस्तुत प्रकरणी अमित हरिभाई भानुशाली व सुनिल (पूर्ण नांव माहित नाही) या दोघांनी आपआपसात संगणमत करून सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेअंतर्गत शिधापत्रिकेवर अनुदानित दराने वितरीत होणारे शासन अनुदानित दराचा तांदूळ व गहू हा गैरमार्गाने हस्तगत करून तसेच सदरचा साठा मोठ्या प्रमाणावर साठवणूक करून तो अवैधमार्गाने काळ्या बाजारात स्वतःच्या फायद्यासाठी विक्री करून त्यांचा मोठ्या प्रमाणावर नफा कमविण्याचा उद्देश सिध्द झाल्याने, पर्यायाने त्यांनी शासनाची तसेच उपभोक्त्यांची फसवणूक केल्याचे सिध्द होत असल्याने संबंधितांविरुद्ध १) जीवनावश्यक वस्तू कायदा, १९५५ चे कलम ३, ७, ८ व १०, २) दि महाराष्ट्र फुड ग्रेन्स रेशनिंग (सेकंड) ऑर्डर १९६६ चे कलम १८ (३) (ए.ए.ए.) तसेच ३) दि बॉम्बे रेशनिंग एरिया शेड्युल कमोडिटीज (रेग्युलेशन ऑफ डिस्ट्रिब्युशन) ऑर्डर, १९८६ चे कलम ४, ५, ६, ७ व ८ चा भंग केल्यावरून

संबंधितांविरुद्ध मानपाडा पोलिस ठाणे, डोबिवली पूर्व येथे गुन्हा नोंद क्र. ॥ २४/२०१२ दिनांक ३०/०३/२०१२ अन्वये गुन्हा नोंद करून उपरोक्त मुद्देमाल जप्त करण्यात आला. तसेच जप्त साठ्यातून पंचांसमक्ष नमुने घेण्यात आले.

उपरोक्त वस्तुस्थिती पाहता, प्रस्तुत प्रकरणी सुनावणी होऊन सर्व संबंधितांचे म्हणणे ऐकून घेवून अंतिम निकालपत्र देण्यास विलंब लागणार असल्याने व प्रस्तुत प्रकरणी जप्त करण्यात आलेला शासन नियंत्रित दराच्या तांदूळ व गहू हे पदार्थ नाशवंत असल्याने सदरचा साठा आणखी काही काळ तसाच राहील्यास सदरचा तांदूळ व गहू खराब होऊन शासनाचे आर्थिक नुकसान होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. त्याचप्रमाणे शासन निर्णय क्र. ईसीए-१००९/प्र.क्र.३९९/ना.पु.२३, दि. १३ मे, २०१० अन्वये जप्त करण्यात आलेला गहू, तांदूळ, तुरदाळ, साखर व पामतेल या जीवनावश्यक वस्तू, जीवनावश्यक वस्तू कायदा, १९५५ चे कलम ६ (अ) चे पोट कलम २ मधील तरतूदीनुसार शिधावाटप दुकानदारांना द्यावेत व शिधावाटप दुकानदारांनी सदरच्या वस्तू शासननियंत्रित दराने पात्र शिधापत्रिकाधारकांना वितरीत करावे असे निर्देश देण्यात आले आहेत. सबब, प्रस्तुत प्रकरणी जप्त करण्यात आलेल्या तांदूळ व गहूच्या साठ्याबाबत नोंदविण्यात आलेल्या गुन्हाच्या तपासाच्या तसेच सदर प्रकरणी नोंदविण्यात आलेल्या गुन्हाच्या अधिन राहून अंतरीम आदेश पारित करण्याच्या निष्कर्षाप्रत मी आलेली आहे.

अंतरीम आदेश :-

- १) प्रस्तुत गुन्हा नोंद प्रकरणी जप्त करण्यात आलेल्या ११३ बाचक्यांमधील एकूण ५६५० किलो तांदूळ व १६३ बाचक्यांमधील ८१५० किलो गहूचा साठा शासनजमा करण्यात यावा.
- २) शासनजमा करण्यात आलेला सदर तांदूळ व गहूचा साठा पोलिसांनी, उपनियंत्रक शिधावाटप, फ परिमंडळ, ठाणे यांचे मदतीने त्यांचे कार्यक्षेत्रातील अधिकृत शिधावाटप दुकानांना, पात्र शिधापत्रिकाधारकांना नियंत्रित दराने वितरीत करण्याकरिता द्यावा व येणारी रक्कम शासनजमा करावी.
- ३) उपरोक्त कार्यवाही करतांना उपनियंत्रक शिधावाटप, फ परिमंडळ यांनी उपरोक्त तांदूळ व गहूचा साठा संबंधित अधिकृत शिधावाटप दुकानांच्या पुढील महिन्याच्या नियतनामध्ये दर्शविण्यात यावा.
- ४) प्रकरणी जप्त करण्यात आलेल्या वरील मुद्देमालाव्यतिरिक्त शिल्लक राहिलेल्या मुद्देमालाबाबतचे आदेश या प्रकरणी सुनावणीची कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर निर्गमित करण्यात येतील.

वरीलप्रमाणे जप्त मुद्देमालाची पोलिसांनी विल्हेवाट लावून येणारी रक्कम पोलीसांनी वित्तीय सल्लागार व उपसचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई (Financial Advisor & Dy. Secretary, Food, Civil Supply & Consumer Protection Dept., Govt. of Maharashtra, Mumbai) यांचे कार्यालयाच्या वैयक्तिक ठेव लेख्यात "४४०८" या लेखाशिर्षात जमा करावी.

स्थळी -

नियंत्रक शिधावाटप व
संचालक नागरी पुरवठा,
मुंबई.

१) अमित हरिभाई भानुशाली

२) सुनिल

३) मयुर उर्फ महेश गोपाळ भानुशाली

४) गाळ्याचे मालक, आत्माराम पाटील

(वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक, मानपाडा पोलिस ठाणे, डोबिवली पूर्व यांचे मार्फत)

प्रत,

- १) वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक, मानपाडा पोलिस ठाणे, डोबिवली पूर्व यांना कळविण्यात येते की, सदरचे आदेश संबंधीतांवर बजावून त्याची दिनांकीत पोच या कार्यालयास तात्काळ सादर करावी तसेच आदेशाची तात्काळ अंमलबजावणी करून पूर्तता अहवाल विनाविलंब या कार्यालयास सादर करावा.
- २) उपनियंत्रक शिधावाटप, फ परिमंडळ, ठाणे (दुरध्वनी क्र. ०२२-२५३३२६५७) यांना माहिती व उचित कार्यवाहीसाठी अग्रेषित. त्यांना कळविण्यात येते की, आदेशात नमुद केल्याप्रमाणे सात दिवसांचे आत कार्यवाही करावी व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल विनाविलंब या कार्यालयास सादर करावा. सदरच्या कार्यवाहीस विलंब होऊन तांदूळ व गव्हाचा साठा खराब झाल्यास त्याची जबाबदारी आपल्यावर राहिल याची नोंद घ्यावी.
- ३) वित्तीय सल्लागार व उपसचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, बंगाली गर्ल्स हायस्कूल, चर्चगेट, मुंबई. यांना माहितीसाठी अग्रेषित.
- ४) कार्यासन अधिकारी, का.क्र. ५, दक्षता शाखा, प्रधान कार्यालय, मुंबई यांना आवश्यक त्या पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५) कार्यासन अधिकारी, का.क्र. २, मागणी शाखा, प्रधान कार्यालय, मुंबई यांना आवश्यक त्या पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ६) निवड नस्ती.

नियंत्रक शिधावाटप व
संचालक नागरी पुरवठा,
मुंबई

